

Στρογγυλή Τράπεζα

Αστυνόμηση: Μεταχείριση Ατόμων υπό Κράτηση και Συνέπειες

Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών, Αντιγόνης 2-6, Αθήνα,
10-11(πρωί) Ιανουαρίου 2019

Πρώτη Ημέρα – 10 Ιανουαρίου 2019

9:30-10.00 Εισαγωγικές παρατηρήσεις

- Όλγα Γεροβασίλη, Υπουργός Προστασίας του Πολίτη
- Ξένη Δημητρίου - Βασιλοπούλου, Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου
- Χρήστος Γιακουμόπουλος, Επικεφαλής Γενικής Διεύθυνσης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Κράτους Δικαίου, Συμβούλιο της Ευρώπης
- Ανδρέας Ποπτάκης, Συνήγορος του Πολίτη
- Καθ. Nils Melzer, Ειδικός Εισηγητής του ΟΗΕ για τα Βασανιστήρια

10:30-12:30 Ενότητα 1: Νομοθεσία (Ποινική Ευθύνη και Κυρώσεις)

10:00-11:00 Προεδρία: Ευτύχης Φυτράκης, Γενικός Γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων

Ομιλητές:

- Σοφία Βιδάλη, Καθηγήτρια Εγκληματολογίας και Αντεγκληματικής Πολιτικής Δ.Π.Θ.-Σχολή Κ.Π.Ο.Ε., Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης

"Πρόληψη και καταστολή των βασανιστηρίων: Νομοθεσία και αστυνομική πράξη, συγκλίσεις, αποκλίσεις και προοπτικές"

- Παναγιώτης Μπρακουμάτσος, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου
- Κώστας Μαυροειδής, Δικηγόρος, Μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών

11:00-11:20 **Διάλειμμα**

11:20-12:30 **Συζήτηση**

Σημεία προς συζήτηση

1. Είναι εφικτές και επικείμενες οι νομοθετικές αλλαγές για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν; Αυτή η ερώτηση αναφέρεται ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, σε:

- i. Μεταρρύθμιση του ορισμού των βασανιστηρίων στο άρθρο 137Α παρ. 2 ΠΚ
- ii. Κατάργηση της παραγραφής των εγκλημάτων βασανιστηρίων και άλλης σκόπιμης κακομεταχείρισης
- iii. Διασφάλιση ανάλογων και αποτρεπτικών κυρώσεων για βασανιστήρια και άλλη κακομεταχείριση.

2. Ποιες είναι οι συνέπειες των πιθανών αλλαγών στους υφιστάμενους πόρους, αν υπάρχουν;

3. Μπορεί το Συμβούλιο της Ευρώπης να συνδράμει στη διαδικασία αυτή;

12:30-14:00 **Γεύμα**

14:00-15:50 **Ενότητα 2: Επιχειρησιακά Μέτρα Προστασίας**

Προεδρία: Δημήτριος Αναγνωστάκης, Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Τάξης, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

14:00-15:00 **Ομιλητές:**

- Dr Julia Kozma, Μέλος CPT (Αυστρία)
- Χρήστος Μανούρας, Αστυνομικός Διευθυντής Διεύθυνσης Γενικής Αστυνομείας/Α.Ε.Α.

15:00-15:50 **Συζήτηση**

Σημεία προς συζήτηση

1. Πώς μπορούν οι αλλαγές στη νομοθεσία ή / και στην πρακτική να διασφαλίσουν καλύτερα τις κύριες επιχειρησιακές εγγυήσεις των υπό κράτηση ατόμων; Αυτό αναφέρεται ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, σε:

- i. Διευκόλυνση της επαφής με την οικογένεια ή τρίτους για όλα τα πρόσωπα υπό κράτηση, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν διαθέτουν οικονομικούς πόρους
- ii. Διασφάλιση ότι οι συλληφθέντες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν διαθέτουν οικονομικούς πόρους, μπορούν να εξασφαλίσουν την παρουσία δικηγόρου από την αρχή της κράτησης και ιδίως κατά τη

διάρκεια της συνέντευξης (ανάκρισης) και ότι οι από τα δικαστήρια διορισμένοι δικηγόροι είναι εξειδικευμένοι και εκτελούν τα καθήκοντά τους με ενδελέχεια .

iii. Διευκόλυνση της άμεσης πρόσβασης σε ιατρούς και τακτικές επισκέψεις νοσοκόμων / ιατρών σε όλους τους χώρους κράτησης για σκοπούς θεραπείας ή / και ιατρικής εξέτασης, εφόσον ζητηθεί, και διασφάλιση του πλήρους σεβασμού του ιατρικού απορρήτου
iv. Εξασφάλιση παροχής πλήρους ενημέρωσης των κρατουμένων σχετικά με τα δικαιώματά τους - συμπεριλαμβανομένης της υποβολής καταγγελιών - από την αρχή της κράτησης
v. Δημιουργία και διατήρηση λεπτομερών αρχείων κράτησης
vi. Σαφή πρότυπα και εκπαίδευση σχετικά με τη διεξαγωγή συνεντεύξεων (ανακρίσεων) συμβατών με τα δικαιώματα του ανθρώπου

2. Ποιες είναι οι συνέπειες αυτών των πιθανών αλλαγών στους υφιστάμενους πόρους, αν υπάρχουν

3. Μπορεί το Συμβούλιο της Ευρώπης (και άλλοι ευρωπαϊκοί οργανισμοί) να συνδράμει σε αυτή τη διαδικασία;

15:50-16:10 **Διάλειμμα**

16:10-18:00 **Ενότητα 3: Νοοτροπία Θεσμών – Η μετάβαση από την ανάκριση στη διερευνητική συνέντευξη**

Προεδρία: Ξένη Δημητρίου - Βασιλοπούλου, Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου

16:10-17:15 **Ομιλητές:**

- Mr Michael Kellett, πρώην Γενικός Αστυνομικός Επιθεωρητής της Χωροφυλακής του Λανκασαίρ Η.Β.
- Θεόδωρος Θεοδώρου, Αστυνόμος Α', Διεύθυνση Ασφάλειας Αττικής/Υ.Δ.Ε.Ζ.Ι. (με αναπληρωτή τον Ευάγγελο Δημόγλου, Αστυνόμο Β', Διεύθυνση Ασφαλείας Αττικής/Υ.Δ.Ε.Ζ.Ι.).
- Ιωάννης Ηλίας, Δικηγόρος, Καθηγητής Σχολών της Αστυνομικής Ακαδημίας (με αναπληρωτή τον Κυριάκο Μπαμπασίδη, Δικηγόρο, Καθηγητή Σχολών της Αστυνομικής Ακαδημίας)

17:15-18:00 **Συζήτηση**

Σημεία προς συζήτηση

1. Πώς μπορούν να υπάρξουν θετικές αλλαγές στην πρακτική και τη νοοτροπία των αρχών που είναι επιφορτισμένες με την επιβολή του νόμου; Αυτό περιλαμβάνει - αλλά δεν περιορίζεται σε :
 - i. Εκτεταμένη και συστηματική εκπαίδευση των αρχών που είναι επιφορτισμένες με την επιβολή του νόμου στο πεδίο της αστυνόμευσης σύμφωνα με τα δικαιώματα του ανθρώπου, συμπεριλαμβανομένης της κράτησης, της συνέντευξης (ανάκρισης) και άλλων πράξεων επιβολής του νόμου
 - ii. Ενσωμάτωση των δικαιωμάτων του ανθρώπου στις προσλήψεις, την κατάρτιση, την πρακτική και τη νοοτροπία των αρχών που είναι επιφορτισμένες με την επιβολή του νόμου.
 - iii. Μετατροπή της ισότητας και της αποφυγής των διακρίσεων σε κεντρικό πυλώνα μιας τέτοιας οργανωτικής μεταρρύθμισης, συμπεριλαμβανομένης της πρόσληψης ατόμων που εκπροσωπούν μειονότητες.
2. Θα ήταν χρήσιμο να εξεταστούν οι πρακτικές ενσωμάτωσης των δικαιωμάτων του ανθρώπου στις διαδικασίες επιβολής του νόμου και σε άλλες νομικές διαδικασίες; Μπορεί η συνεργασία με εμπειρογνώμονες αστυνόμευσης άλλων κρατών ή διεθνών οργανισμών να διευκολύνει αυτή τη μεταρρύθμιση;
3. Ποιες είναι οι συνέπειες από την ανάληψη τέτοιων ενεργειών για τους υφιστάμενους κρατικούς πόρους;
4. Μπορεί το Συμβούλιο της Ευρώπης (και άλλοι ευρωπαϊκοί οργανισμοί) να συνδράμει σε αυτή τη διαδικασία;

Δεύτερη Ημέρα: 11 Ιανουαρίου 2019 (πρωί)

9:30-12:30 **Ενότητα 4: Ανεξαρτησία, προσβασιμότητα και αποτελεσματικότητα των μηχανισμών παραπόνων και έρευνας**

Προεδρία: Χρήστος Γιακουμόπουλος, Επικεφαλής Γενικής Διεύθυνσης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Κράτους Δικαίου, Συμβούλιο της Ευρώπης

9:30-11:00 **Ομιλητές:**

- Γεώργιος Βαγγέλης, Αστυνόμος Β', Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας
- Χρύσα Χατζή, Ειδική Επιστήμονας στον Συνήγορο του Πολίτη
- Κωνσταντίνος Γεωργιάδης, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους
- Dr Julia Kozma, Μέλος CPT (Αυστρία)

11:00-11:15 **Διάλειμμα**

11:15-12:30 **Συζήτηση**

Σημεία προς συζήτηση

1. Πώς μπορεί να βελτιωθεί η ανεξαρτησία, η προσβασιμότητα και η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών και διαδικασιών παραπόνων και έρευνας; Αυτό περιλαμβάνει - αλλά δεν περιορίζεται σε:
 - i. Άρση των εμποδίων και διευκόλυνση της υποβολής παραπόνων για βασανιστήρια και σχετική κακομεταχείριση σε όλες τις αρμόδιες αρχές
 - ii. Διασφάλιση ότι τα παράπονα και οι μηχανισμοί έρευνας είναι ανεξάρτητοι και αποτελεσματικοί, οδηγώντας στον εντοπισμό και, ενδεχομένως, στην τιμωρία των υπευθύνων και επανεξετάζοντας τα όρια στις αρμοδιότητες του Συνηγόρου του Πολίτη στο πλαίσιο αυτό
 - iii. Ενίσχυση της ανταπόκρισης όλων των σχετικών παραγόντων σε καταγγελίες για βασανιστήρια ή άλλη κακομεταχείριση σε όλα τα ανακριτικά στάδια
 - iv. Ευρείες πρωτοβουλίες για να διασφαλιστεί ότι οι εισαγγελείς και τα δικαστήρια χειρίζονται δίκαια και δυναμικά υποθέσεις που αφορούν σε βασανιστήρια και την κακομεταχείριση ως ποινικά αδικήματα.
2. Ποιες είναι οι συνέπειες των αλλαγών αυτών, εάν υπάρχουν;
3. Μπορεί το Συμβούλιο της Ευρώπης (και ευρωπαϊκά κράτη ή δίκτυα όπως η IPCAN) να συνδράμει σε αυτή τη διαδικασία;

12:30-13:00

Συμπεράσματα

Χρήστος Γιακουμόπουλος, Επικεφαλής Γενικής Διεύθυνσης Δικαιωμάτων του
Ανθρώπου και Κράτους Δικαίου, Συμβούλιο της Ευρώπης